

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA PŁOCKA DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ

Płock, 21-10-2024r.

do: WOP-I-ZO.0003.200.2024.AK

**Pani
Małgorzata Ogrodnik
Radna Rady Miasta Płocka**

Szanowna Pani,

odpowiadając na Pani interpelację złożoną w dniu 08-10-2024r. z wnioskiem o przywrócenie całodobowego funkcjonowania apteki na terenie Miasta Płocka uprzejmie informuję, co następuje:

Od 01 stycznia 2024r. w ustalaniu godzin pracy aptek ogólnodostępnych i w dyżurach aptek nastąpiły znaczące zmiany wynikające z nowelizacji *ustawy z dnia 6 września 2001r. Prawo farmaceutyczne* (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 686). Przed nowelizacją *ustawy Prawo Farmaceutyczne* godziny pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie określała rada powiatu; od 01 stycznia 2024r. rozkład godzin pracy apteki ogólnodostępnej określa podmiot, który tę aptekę prowadzi (właściciel). Funkcjonowanie w Płocku apteki ogólnodostępnej w trybie całodobowym jest decyzją właściciela apteki. Po nowelizacji *ustawy Prawo Farmaceutyczne* ustawowy dyżur w porze nocnej oraz ustawowy dyżur w dni wolne od pracy nie gwarantują nieprzerwanej, całodobowej dostępności mieszkańców do apteki ogólnodostępnej. Dyżur jest wprowadzeniem dodatkowych godzin pracy apteki ogólnodostępnej na terenie powiatu w stosunku do rozkładu godzin pracy apteki zadeklarowanego przez właściciela. Ustawowy dyżur w dzień wolny od pracy realizowany jest bez przerwy przez kolejne 4 (cztery) pełne godziny zegarowe i kończy się nie później niż o godz. 18:00 (art. 2 pkt 7³ *ustawy Prawo farmaceutyczne*). Ustawowy dyżur nocny realizowany jest każdego dnia w roku, w tym w dzień wolny od pracy, bez przerwy przez kolejne 2 (dwie) pełne godziny zegarowe w przedziale czasowym między godzinami 19:00 a 23:00, czyli trwa nie dłużej niż do godz. 23:00 (art. 2 pkt 7⁴ *ustawy Prawo farmaceutyczne*). Praca apteki ogólnodostępnej po godz. 23:00 wynika z decyzji właściciela tej apteki albo jest realizowana w drodze dyżuru rozszerzonego. Decyzję o dyżurach pełnionych w wymiarze rozszerzonym, wykraczającym ponad zakres godzinowy wynikający z art. 2 pkt 7³ oraz pkt 7⁴ *ustawy Prawo farmaceutyczne*, podejmuje zarząd powiatu / prezydent miasta na prawach powiatu, w sytuacji uzasadnionej, po przeprowadzonej przez siebie analizie poziomu zaspokajania potrzeb, o których mowa w art. 94 ust. 1 *ustawy Prawo farmaceutyczne*.

Apteki pełnią dyżur za wynagrodzeniem ryczałtowym wypłacanym ze środków publicznych na rzecz podmiotu prowadzącego aptekę ogólnodostępną, w wysokości określonej zgodnie z art. 94 ust. 14 *ustawy Prawo farmaceutyczne*. Wynagrodzenie wypłaca Narodowy Fundusz Zdrowia, a w sytuacjach określonych ustawą również powiat, w przypadku miasta na prawach powiatu jakim jest Miasto Płock - budżet miasta Płocka. NFZ zapłaci tylko za dyżury ustawowe i uzasadnione. Na przykład NFZ nie zapłaci za ustawowy dyżur nocny realizowany między godzinami 19:00 a 23:00, jeżeli w tym samym czasie na terenie powiatu są apteki, które

pracują normalnie, zgodnie ze swoim rozkładem godzin pracy przyjętym przez właściciela. Z taką sytuacją spotykamy się w Płocku. NFZ nie zapłaci również za dyżury realizowane po godz. 23:00.

Przygotowując nowelizację *ustawy Prawo farmaceutyczne* Ministerstwo Zdrowia przeanalizowało dane statystyczne obrazujące ekspedycję apteczną prowadzoną porą nocną. Analiza wykazała „dość duże zainteresowanie usługami farmaceutycznymi do godz. 21:00 i istotny ich spadek pomiędzy godzinami 21:00 a 23:00 oraz w zasadzie całkowity zanik zakupu leków refundowanych po godz. 23:00 do 7:00 rano dnia następnego”¹. Powyższe uzasadniło objęcie w znowelizowanej *ustawie Prawo farmaceutyczne* zakresem płatnych ze środków NFZ dyżurów tylko tych do godz. 23:00. Ministerstwo Zdrowia projektując nowelizację *ustawy Prawo farmaceutyczne*, a następnie ustawodawca uchwalając zmiany w *ustawie* uznali „finansowanie ze środków publicznych NFZ ekspedycji aptecznej od godz. 23:00 [przez całą noc do godz. 7:00 rano dnia następnego] za nieodpowiadające faktycznym potrzebom, nieuzasadnione pod względem finansowym, a zatem nieracjonalne”¹.

W 2024 roku Prezydent Miasta Płocka mógł rozważać jedynie dyżur rozszerzony, wyznaczany w trybie fakultatywnym, finansowany ze środków budżetu miasta Płocka. Konieczne było ustalenie, że takie wyznaczenie dyżuru rozszerzonego na terenie Płocka jest uzasadnione poziomem potrzeb mieszkańców w zakresie zaopatrzenia w produkty lecznicze, w tym leki recepturowe, wyroby medyczne i pozostałe produkty aptek ogólnodostępnych oraz w zakresie świadczenia usług farmaceutycznych i sprawowania opieki farmaceutycznej. Bazując na statystyce za 2023r., przeanalizowane zostały dane obrazujące ekspedycję apteczną we wszystkich płockich aptekach, w poszczególnych dniach, w tym w dni wolne od pracy, w wybranych godzinach, w tym w porze nocnej. Dane statystyczne za 2023r. dotyczące ekspedycji w płockich aptekach produktów leczniczych, w tym zrealizowanych recept refundowanych udostępniło nam Centrum e-Zdrowie z siedzibą w Warszawie i Mazowiecki Oddział Wojewódzki NFZ z siedzibą w Warszawie.

Przeprowadzona analiza poziomu zaspokajania potrzeb, o której mowa w art. 94 ust. 9 pkt 3 *ustawy Prawo farmaceutyczne*, pokazała, że w płockich aptekach od godz. 23:00 do godz. 7:00 rano dnia następnego następuje spadek zakupu produktów leczniczych, w tym realizacji recept refundowanych. W płockich aptekach ogólnodostępnych, w 2023r. na przestrzeni danego m-ca, ze wszystkich produktów leczniczych zakupionych w godzinach od 19:00 do 7:00 rano dnia następnego, ok. $97 \div 99$ % zakupionych zostało do godz. 23:00, po godz. 23:00 następuje spadek udziału zakupów do poziomu $1,3 \div 2,7$ %. W grupie recept refundowanych odpowiednio ok. $98 \div 99$ % zrealizowanych zostało do godz. 23:00, po godz. 23:00 następuje spadek udziału zrealizowanych recept do poziomu $0,7 \div 1,6$ %. Są przykłady, że w dni wolne od pracy, w godzinach od 23:00 do 7:00 rano dnia następnego, w 2023r. płockie apteki ogólnodostępne realizowały średnio 1 (jedną) do 3 (trzech) recept w ciągu nocy.

Powyższe dane pokazują, że od godz. 23:00 do 7:00 rano dnia następnego następuje bardzo istotne ograniczenie zapotrzebowania na zakup w płockich aptekach produktów leczniczych, w tym na realizację recept refundowanych. Mając na uwadze faktyczne zapotrzebowanie, po uwzględnieniu rozkładów godzin pracy płockich aptek zaplanowanych przez właścicieli na 2024 rok, w świetle stanowiska przyjętego przez Ministerstwo Zdrowia, Prezydent Miasta Płocka ocenił, że w roku bieżącym finansowanie w płockich aptekach ogólnodostępnych ekspedycji aptecznej po godz. 23:00, w tym w dni wolne od pracy, ze środków publicznych w ramach dyżuru rozszerzonego, nie odpowiada faktycznym potrzebom i jest nieuzasadnione pod względem finansowym.

Aktualnie, w oparciu o rozkłady godzin pracy płockich aptek ogólnodostępnych zaplanowane przez właścicieli na 2025r. i przekazane do wiadomości Prezydenta Miasta Płocka, przystępujemy do przeprowadzenia analizy poziomu zaspokajania potrzeb, o której mowa w art. 94 ust. 9 pkt 3 *ustawy Prawo farmaceutyczne*, na rok przyszły. Na podstawie wyników tej analizy Prezydent Miasta Płocka będzie podejmował ewentualną decyzję o wyznaczeniu w roku przyszłym apteki do dyżuru rozszerzonego, w wymiarze wykraczającym ponad zakres godzinowy wynikający z art. 2 pkt 7³ oraz pkt 7⁴ *ustawy Prawo farmaceutyczne*. Na dziś nie ma deklaracji, że ewentualny dyżur rozszerzony będzie trwał od godz. 23:00 do godz. 7:00 rano dnia następnego; taką decyzję muszą uzasadniać faktyczne potrzeby mieszkańców Płocka.

¹uzasadnienie do projektu ustawy z dnia 17 sierpnia 2023r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw

Zabezpieczenie przez płockie apteki ogólnodostępne usług farmaceutycznych w wymiarze zaproponowanym przez Panią w interpelacji, tj. przez całą dobę, w tym od godz. 23:00 do godz. 7:00 rano dnia następnego w ramach dyżuru rozszerzonego, przez cały rok, to koszt blisko 480 tys. PLN dla budżetu miasta Płocka. Wiemy, że w 2025r. NFZ nie zapłaci za dyżury ustawowe, w wymiarze określonym w art. 2 pkt 7³ oraz pkt 7⁴ ustawy *Prawo farmaceutyczne*, w sytuacji gdy właściciel apteki ogólnodostępnej przy ul. Rembielińskiego 6 w Płocku poinformował, że w roku przyszłym ww. apteka czynna będzie każdego dnia w roku, bez przerwy w godzinach od 7:00 do 23:00, w tym we wszystkie dni wolne od pracy.

W uzupełnieniu powyższej informacji pragnę dodać, że powiaty ziemskie „obwarzankowe”, takie jak np. wymieniony przez Panią powiat płocki ziemski, znowelizowana *ustawa Prawo farmaceutyczne* zwolniła z obowiązku dbania o dostępność do usług farmaceutycznych dla swoich mieszkańców i finansowania dyżurów aptecznych.

Z poważaniem

**ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA PŁOCKA**
Łukasz Jankowski